

Ünite 1: Felsefe İle Tanışma

1. İlkel insan, evrenin başlangıcını kozmogoni mitosları ile açıklamaya çalışmıştır. Felsefi düşünce ise, varlığa “Arkhe nedir?” sorusu bağlamında düşünsel bir çaba ile yaklaşır. İnsanın evreni anlama çabası mitolojik temel üzerinden kalkarak logos’la felsefi ve bilimsel bir kimliğe doğru yol almıştır.

Mitos’dan Logos’a geçiş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mitoslar kurmacaya dayanırken logos akla ve gözleme yer verir.
B) Evreni anlama çabası ontolojik bir sorun halini almıştır.
C) Logos’la bilimsel ve felsefi düşüncenin yolu açılmıştır.
D) Her ikisi de evreni anlama çabasından ortaya çıkmıştır.
E) Logos, mitolojinin doğuşuna kaynaklık etmiştir.

2. B. Russell felsefenin iki tür kullanımı olduğunu söyler: Birincisi, bilimsel bilgilerimize mal edemediğimiz konularda kurguyu sürdürmek. İkincisi felsefenin bize bildiğimizi sandığımız ve aslında bilmediğimiz şeyleri göstermesidir. Bu yönden felsefe soluğumuzu kesiyor, bilmemiz gerekeni düşünmeye itiyor bizi; öbür taraftan alçak gönüllülüğe çağırıyor ve anlıyoruz ki bilgi sandığımız şeyler, her zaman bilgi değildir.

B. Russell yukarıdaki parçada felsefenin hangi özelliğine vurgu yapmıştır?

- A) Kurgusal olması B) Kümülatif olması
C) Eleştirel olması D) Sistemli olması
E) Bütüncül olması

3. Felsefenin ne olduğuna verilebilecek en genel cevap; felsefenin “kendine özgü bir nesneleştirme” yapan bilme etkinliği ve bu etkinlik sonucu ortaya konan, üretilen bilgilerden oluşan bir alan olduğudur. Felsefe örneğin bir ağacın bir şarkının güzelliğini değil, güzelin kendisinin ne olduğunu arar.

Bu parçada felsefenin “kendine özgü bir nesneleştirme” yapıyor olması ile anlatılmak istenen nedir?

- A) Felsefenin konularının çeşitliliği
B) Varlığın özüne ilişkin düşünce üretmesi
C) Deney ve gözleme yer veriyor olması
D) Bilimsel konuları kendine konu ediniyor olması
E) Felsefenin, tanrı, ruh, ölümsüzlük, gibi metafizik konuları ele alıyor olması

4. Mitos, epos, logos; evreni, dünyayı ve insanı anlama çabası olarak karşımıza çıkan insanın kültürel basamaklarıdır. Mitoslar, insanlığın çocukluk döneminde ortaya çıkmış, evreni, insanın varlığını ve onun edimlerini, düş gücü ile oluşturulan kutsal modeller yoluyla anlamlandırma tarzının ürünleridir. Epos ise mitosların artık toplumsal- kültürel gelişmelerle birlikte, edebi bir hal almış halidir. Logos, Antik Yunan doğa bilginlerine göre “gerçeğin insan sözüyle dile gelmesi” dir. Logos, insanda düşünce, doğada kanundur. Düşünürün görevi, logosu bulmak, sırlarını açığa çıkarmak, insan sözüyle dile getirmektir. Logos kavramıyla ifade edilen, doğayı yine doğal olanla anlama ve açıklama çabasıdır.

Yukarıdaki parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan düşüncesi, tarihsel süreç içerisinde mistik açıklamalardan sıyrılarak rasyonel bir nitelik kazanmıştır.
B) Olayları ve olguları açıklarken kişisel görüşler her zaman etkili olmuştur
C) Antik Yunan’da doğa olayları karşısında akılsal açıklamalara yer verilmemiştir.
D) Evreni anlama çabası metafizik olarak kalmıştır.
E) İnsanın evreni anlama çabası sona ermiştir.

Ünite 1: Felsefe İle Tanışma

5. Aşağıdakilerden hangisi felsefenin işlevleri arasında gösterilemez?

- A) Yaşadığımız dünyanın ahlak sorunları hakkında tavır almaya yardımcı olma
B) Varlık ve insana dair geniş ve derinlikli bilgi edinme olanağı sunma
C) İnanç ve eylemlere eleştirel bir bakış açısı geliştirme
D) Düşüncelerin temellerini tanıma olanağı sunma
E) Dünyayı bize sunulduğu gibi kabul etmeyi sağlama

6. Bir düşüncenin, yargının, önermenin dayanaklarını, gerekçelerini ortaya koyma “temellendirme” olarak adlandırılmaktadır. Felsefede önermelerin, yargıların deney ve gözlem yoluyla doğrulanması söz konusu olmadığından gerekçe ve dayanak gösterilmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde temellendirilmiş bir görüşün felsefe içinde bir değeri vardır.

Felsefi görüşlerin temellendirilerek ifade edilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesnesinin soyut olması
B) Felsefenin öznel bir alan olması
C) Soruların cevaplardan daha önemli olması
D) Birikimsel olması
E) Sistemli ve düzenli olması

7. I. İnsan, eylemleri sırasında özgür müdür?
II. İktidarın kaynağı nedir?
III. Duyu organlarımız bizi yanıltır mı ?
IV. Evrende bir değişme var mıdır?

Yukarıdaki sorular ile felsefenin alanları eşleştirildiğinde hangisi açıkta kalmaktadır ?

- A) Epistemoloji B) Etik
C) Siyaset felsefesi D) Estetik
E) Ontoloji

8. Miletli Thales'in “Herşeyin ana maddesi sudur.” iddiası onun filozof yanını; “MÖ. 585 yılında güneş tutulması olacaktır.” ifadesi onun bilim adamı yanını göstermektedir. Felsefe tarihine baktığımızda bunun gibi pek çok örnekle karşılaşırız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilim ile felsefe birbirinden farklı bilgi alanlarıdır.
B) Felsefe ile bilim aynı yöntemi kullanır.
C) Bilim ile felsefenin konuları farklıdır.
D) Tüm bilimler felsefenin alt dalıdır.
E) Bilim ile felsefe iç içedir.

9. Ferdinand de Saussure' e göre dil, bir kâğıda da benzetilebilir: Düşünce kâğıdın ön yüzü, dil ise arka yüzüdür. Kâğıdın ön yüzünü kestiniz mi, ister istemez arka yüzünü de kesmiş olursunuz. Dilde de durum aynı: Ne dil düşünceden ayrılabilir, ne de düşünce dilden.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dil, düşüncenin temelidir.
B) Düşünce olmadan dil olmaz.
C) Düşüncelerimizi dil ile ifade ederiz.
D) Dil ile düşünce bir bütündür.
E) Dil ile düşünce birbirinden bağımsızdır.

10. Felsefi sistemler birbirleri ile ilişkilendirildiğinde birinin diğerine göre doğruluğu ya da yanlışlığı söz konusu olamaz. Ancak kendi içinde tutarlılığına bakılır.

Buna göre felsefede tutarlılık aşağıdakilerden hangisini karşılamaktadır?

- A) Bir filozofun görüşlerinin diğer filozofların görüşleriyle çelişmemesi
B) Felsefi sistemin kendi içinde çelişkili önermelere yer vermemesi
C) Toplumun değer ve normlarıyla çelişmemesi
D) Dinsel önermelerle çelişmemesi
E) Bilimsel önermelerle çelişmemesi

Adı :
Soyadı :
Sınıf :
NO ☐ :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru :
Yanlış :
Boş :
Puan :